

Aan de gemeenteraad
i.a.a. het College van Burgemeester en Wethouders

uw brief van	behandeld door	E.A.M. Masselink/G.H. Hagelstein
uw kenmerk	doorkiesnummer	026 - 3260108
ons kenmerk	Onderwerp	Onderzoek jaarstukken 2012
datum		4 juni 2013

Geachte raad,

In onze brief van 18 mei 2012 rapporteerden wij over ons onderzoek naar de jaarstukken 2011. Voor ons onderzoek naar de jaarstukken 2012 hebben wij die brief als uitgangspunt genomen en hebben we gekeken tot welke verbeteringen ons eerder onderzoek heeft geleid. In ons onderzoek over 2011 stonden drie thema's centraal:

1. Wordt in de begroting een goede basis voor verantwoording gelegd en is de feitelijke verantwoordingsinformatie van goede kwaliteit?
2. Is de verantwoordingsinformatie over het grondbeleid in overeenstemming met het besluit van de raad naar aanleiding van onderzoek van de rekenkamercommissie in 2011?
3. Is de verantwoordingsinformatie over personele uitgaven en inhuur externen in overeenstemming met besluiten van de raad naar aanleiding van onderzoeken van de Rekenkamercommissie in de periode 2008-2011?

Ad 1 Kwaliteit van begrotings- en verantwoordingsinformatie

De eerste vraag die wij in ons eerder onderzoek aan de orde stelden, betrof de kwaliteit van de begrotings- en verantwoordingsinformatie. Bij dit aspect doet zich de bijzonderheid voor dat er voor het jaar 2012 een breuk is ontstaan in de opzet van de begroting. Wij hebben bij de ontwikkeling van de toenmalig vernieuwde opzet (met de indeling naar burgerrollen) onze bedenkingen naar voren gebracht, zowel op het proces van ontwikkeling als op de inhoudelijke kant.

Kwaliteit van verantwoording hangt nauw samen met de kwaliteit van de begroting. Over wat niet als meetbare doelstelling of een meetbaar resultaat in de begroting is opgenomen kan bezwaarlijk verantwoording worden afgelegd. Wij hebben bij onze bedenkingen tegen de vernieuwde opzet ook benadrukt dat het gevaar bestaat, dat de relatie tussen activiteiten en doelbereiking uit het zicht van de raad raakt, waardoor de sturing op doelstellingen vrijwel onmogelijk wordt.

Op dit moment wordt gewerkt aan doorontwikkeling van de begroting. Om die reden achten wij een uitgebreid onderzoek naar de kwaliteit van deze verantwoording minder zinvol. Wij volstaan daarom met het onderstaan- de onder uw aandacht te brengen.

De begrotingsopzet voor 2012 kent zijn beperkingen waar het gaat om het stellen van heldere, meetbare doelen. Bij gevolg is het leggen van een (causale) relatie tussen de doelen, middelen/activiteiten en budget maar beperkt mogelijk. In diverse delen van de verantwoording is dan ook moeilijk te herleiden of de bereikte resultaten wel het gevolg zijn van doelgerichte besteding van middelen. Het beantwoorden van de doelmatigheidsvraag is daarmee ook niet mogelijk. Wij constateren een overwegend op activiteiten georiënteerde, meer beschrijvende dan verklarende benadering. Daar is door de raad, op basis van het budgetrecht, niet goed op en mee te sturen. Om dit te illustreren hebben wij hierna voor het onderwerp woningbouw de 3 W-vragen uit de begroting en het jaarverslag naast elkaar gezet.

Het thema woningbouw is voorzien van een indicator; het aantal te bouwen woningen. Om te achterhalen, waarom het aantal niet is gehaald, moeten we naar de 3 W-vragen bij de projectrealisatie. De aldaar gegeven verklaring gaat echter over externe factoren en daar zou uit kunnen worden opgemaakt, dat de gemeente amper invloed heeft op het aantal te bouwen woningen. Tot welk doel de verrichte activiteiten en de bestede budgetten hebben bijgedragen blijft intussen onduidelijk.

Begroting 2012:	Verantwoording 2012:
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we bereikt?
Het afstemmen van vraag en aanbod op de woningmarkt, zowel binnen de gemeente als in de regio, met dien verstande dat innovaties in de vorm van gebruik van warmte van tuinbouwkassen, zonnepanelen en biogasinstallatie een plaats krijgen. In 2012 worden er in de gemeenten circa 150 woningen gerealiseerd.	Er is afstemming omtrent de vraag en aanbod van woningbouw met de verschillende partners zoals corporaties, ontwikkelaars, stadsregio en provincie.
Wat wilden we daarvoor doen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
De verstedelijkingsafspraken worden nader vertaald; op welke plekken binnen de gemeente kunnen hoeveel woningen gebouwd worden de komende jaren. Eind 2011 zijn de afspraken overeengekomen met de Stadsregio, deze worden gemonitord, eventueel bijgesteld. Overleg voeren met de wooncorporaties en initiatiefnemers over het aantal en de kwaliteit van de woningen. De gemeente heeft als opdracht van de stadsregio om 50% goedkope woningen te bouwen, de voorkeur van de gemeente gaat echter uit naar een indeling in drie klassen: goedkoop (33%), middelduur (33%) en duur (33%). Er zal met de stadsregio ook een discussie gevoerd worden over woonlasten in plaats van bouwkosten. In de reguliere overleggen met de stadsregio worden deze onderwerpen aan de orde gesteld. Indicator 2012: realisatie van 150 woningen.	De stadsregionale bestuursovereenkomst Verstedelijking en Mobiliteit is ondertekend. Op basis hiervan wordt nadere invulling gegeven aan woonlastenbenadering, nieuwe afspraken over prijsdifferentiatie in woningbouwprogramma's, uitwerken subregionale woningbehoeftecijfers (WOON 2012) en afstemming woningbouwprogrammering. Dit laatste in combinatie met een analyse van de bestaande woningvoorraad. De regionale huisvestingsverordening is aangepast, waarbij o.a. is getracht de starters meer kans te geven op een huurwoning en de doorstroming meer op gang te brengen. Er is door de stadsregio een traject ingezet voor actualisatie van het convenant duurzaam bouwen. Met de Lingewaardse corporaties zijn meerjarige prestatieafspraken gemaakt. Hierbij aandacht voor bouw mogelijkheden corporaties, herstructurering, wonen en zorg, duurzaam bouwen enz. Indicator 2012: van de 150 woningen zijn er 50 gebouwd.
Wat mocht het kosten?	Wat heeft het gekost?
€ 252.371,-- Er wordt geen specificatie gegeven, zodat niet is te zien welke kosten voor welke activiteiten worden gemaakt.	€ 306.514,-- De belangrijkste afwijkingen worden in de jaarrekening wel toegelicht, maar er wordt geen specificatie gegeven, zodat niet is te zien welke kosten voor welke activiteiten zijn gemaakt.
De concrete projecten worden in de paragraaf grondbeleid toegelicht.	De concrete projecten worden in de paragraaf grondbeleid toegelicht.

Een ander voorbeeld is de maatschappelijke participatie. Dat schema ziet er als volgt uit en ook hierin is de beschrijving dominant boven de verklaring en is er weinig relatie tussen doelstelling en verantwoording. Dit laat onverlet dat er op zichzelf veel en interessante informatie wordt verschaft.

Begroting 2012:	Verantwoording 2012:
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we bereikt?
Het bevorderen van de maatschappelijke participatie van alle inwoners van Lingewaard, al of niet geholpen door hun eigen netwerk (vrienden, familie of bekenden) of door (vrijwillige) professionals.	Ter uitvoering van het Wmo-beleidsplan 2012-2015 is in 2012 een Wmo-uitvoeringsplan 2012-2015 opgesteld. Daarnaast is een Sociale Visie 2022 geformuleerd alsmede een brugdocument tussen de sociale visie en de ruimtelijke structuurvisie. Op basis van deze beleidsdocumenten is in 2012 geïnvesteerd in randvoorwaarden om mogelijk te maken dat alle inwoners van Lingewaard kunnen meedoen aan de samenleving, al of niet geholpen door hun eigen netwerk (vrienden, familie of bekenden) of door (vrijwillige) professionals. De sociale visie van Lingewaard heeft tevens als basis gediend voor het verkrijgen van consensus met tien andere gemeenten in de regio Arnhem over de inhoudelijke uitgangspunten voor samenwerking op het sociale domein.

Wat wilden we daarvoor doen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
<p>Om het zelforganiserend vermogen en de maatschappelijke participatie van onze inwoners te faciliteren en –daar waar nodig – te stimuleren, geven wij in 2012 uitvoering aan de volgende beleidspunten1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het stimuleren dan wel ondersteunen van mensen om zelf de regie over het eigen leven te houden dan wel te krijgen; - Het versterken van iemands nabije omgeving (partner, familie, vrienden); - Het versterken van iemands sociale omgeving (o.a. buurt, vereniging, kerk, werk); - Het verzorgen van preventieve voorzieningen; - Het bieden van hulp op maat; - Het bieden van een vangnet. 	<p>Het college van B&W heeft voor de periode 2012-2015 een Wmo-uitvoeringsplan opgesteld. Dit plan bevat 32 actiepunten om het beoogde maatschappelijke resultaat ('iedereen doet mee en iedereen doet ertoe') stapsgewijs te realiseren; 27 van deze acties stonden op de planning om in 2012 te starten. Concreet is in 2012 gestart met de uitvoering van 26 actiepunten, waarvan er 10 reeds volgens planning zijn afgerond. De overige acties lopen door in 2013. Ons Wmo-beleid is gestoeld op een kanteling in denken: een mentaliteitsverandering bij alle betrokkenen en een andere werkwijze voor gemeente en samenwerkingspartners. Naast de uitvoering van concrete actiepunten is daarom ook geïnvesteerd in het uitdragen (intern en extern) van de kernboodschap van het Lingewaardse Wmo-beleid. Hiertoe zijn door de portefeuillehouder en diverse ambtenaren vanuit de hele gemeentelijke organisatie in alle kernen van Lingewaard informele gesprekken gevoerd met inwoners onder de naam 'keukentafeltour'. Tevens is deze kanteling structureel gespreksonderwerp in de contacten met samenwerkingspartners. Tot slot is in 2012 een concept regionale sociale visie opgesteld, gevoerd door onder meer de Sociale Visie 2022 van Lingewaard.</p>
Wat mocht het kosten?	Wat heeft het gekost?
<p>€ 1.071.134,-- Er wordt geen specificatie gegeven, zodat niet is te zien welke kosten voor welke activiteiten worden gemaakt.</p>	<p>€ 1.029.161,-- De verschillen worden toegelicht in de jaarrekening.</p>

Ten aanzien van het onderhoud wegen lezen we in het hoofdstuk "Inleiding", dat de uitgaven voor onderhoud aan wegen, straten en pleinen beduidend lager zijn uitgevallen dan begroot. In afwachting van de impact van de aanleg van het glasvezelnetwerk is het onderhoud aan elementverhardingen later aanbesteed en is later met de uitvoering gestart. Als we het betreffende onderdeel uit het programma 4 naast elkaar plaatsen, zien we het volgende.

Begroting 2012:	Verantwoording 2012:
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we bereikt?
<p>Het doel is kwantitatief goede wegen die voldoen aan de door de gemeenteraad gestelde criteria.</p>	<p>In 2012 is er met name onderhoud gepleegd aan asfalt wegen. Vanwege de aanleg van glasvezel in Lingewaard is het bestek voor onderhoud elementverhardingen pas eind november aanbesteed. Daarnaast is het beleidsplan wegverhardingen geactualiseerd (vastgesteld in raadsvergadering d.d. 20-09-2012). De wegen verkeren in een redelijke staat van onderhoud en voldoen aan de vastgestelde criteria (zie ook de toelichting in de paragraaf Kapitaalgoederen).</p>
Wat wilden we daarvoor doen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
<p>Zodra de kwaliteit van de wegen achteruit gaat, wordt deze adequaat en efficiënt hersteld. Het onderhouden en beheren van de wegverhardingen gebeurt uiteraard op een effectieve en efficiënte wijze en op twee manieren: het reguliere onderhoud en het calamiteitenonderhoud. Bij het reguliere onderhoud wordt de voorbereidingen uitgevoerd, de werkzaamheden gepland en toezicht gehouden op het daadwerkelijk uitvoeren van de werkzaamheden aan de wegverhardingen. Calamiteiten worden per direct opgelost. In 2012 zal het beleidsplan wegverhardingen geactualiseerd worden. Indicator: 85% goed, 10% matig en 5% slecht.</p>	<p>Per jaar worden er twee onderhoudsbestekken op de markt gezet om het desbetreffende onderhoud uit te voeren. Het asfaltbestek is in de zomer en najaar van 2012 in uitvoering geweest. Het onderhoudsbestek voor elementverhardingen is in november aanbesteed en loopt door in 2013. Dit betekent dat het onderhoud aan vooral trottoirs, nog niet helemaal voldoet aan de criteria. Dit heeft direct zijn weerslag op de onderstaande percentages voor de kwaliteitsniveaus. Indicator: 84% goed, 10% matig en 6% slecht.</p>
Wat mocht het kosten?	Wat heeft het gekost?
<p>Onderhoud wegen wordt in de begroting niet afzonderlijk vermeld, maar is onderdeel van "wegen, straten en pleinen". De lasten worden begroot op € 5.203.543,--.</p>	<p>De lasten op de post "wegen, straten en pleinen" komen uit op € 7.281.065,--.</p>

Normen en feiten (scores) zijn goed weergegeven, alsmede een verklaring voor de afwijkingen. De kwaliteitsniveaus zijn nagenoeg gelijk aan de geformuleerde begrote doelstellingen (pag. 42 Jaarverslag). Vanwege de aanleg van glasvezel is het bestek voor onderhoud elementenverhardingen pas eind november vastgesteld. Opvallend is dat in de programmabegroting juist enige vertraging als gevolg van de vervanging van riolering werd voorzien. Blijkens de toelichting bij de jaarstukken heeft dat blijkbaar geen rol gespeeld. Als gevolg van de glasvezelaanleg is wel later met de uitvoering daarvan gestart, hetgeen een belangrijke veroorzaker is van het voordeel van € 642.500,--.

In dit licht verbaast het dat de begrote kwaliteitsniveaus toch zo goed als bereikt zijn. Immers, met een eerdere start had het kwaliteitsniveau al eerder bereikt kunnen zijn. Mogelijk zit hierin ruimte om in de komende tijd de doelstellingen nog wat ambitieuzer te formuleren. Op basis van de voorliggende gegevens en de gebrekkige aansluiting van de toelichting in de begroting en de jaarstukken is het moeilijk een eenduidige verklaring te geven voor de gegevens met betrekking tot de staat van het wegenonderhoud.

Bovenstaande voorbeelden zijn slechts bedoeld als illustratie. De doorontwikkeling van de begroting, die dit jaar zijn beslag krijgt en waarvan de resultaten zichtbaar zullen worden in de begroting 2014, zal naar wij hopen en verwachten het proces van begroten en verantwoorden de noodzakelijke kwaliteitsimpuls geven. Daar doet zich echter nog wel een risico voor. Het (wederom) wijzigen van de indeling in begrotingshoofdstukken kan ertoe leiden dat, al dan niet op onderdelen, gegevens (zowel beleidsinhoudelijk als financieel) worden gewijzigd of anders weergegeven, wat dan vervolgens ook weer de verantwoording en de vergelijking met voorgaande jaren bemoeilijkt. Wij adviseren raad en college hierop alert te zijn.

Ad 2 Verantwoordingsinformatie over grondbeleid

Omdat voor het grondbeleid een nieuwe nota in voorbereiding is, waarbij de conclusies en aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek worden meegenomen, is voornamelijk afgezien van het in onze brief van 18 mei 2012 aangekondigde onderzoek naar de doorwerking van ons onderzoeksrapport grondbeleid.

In de paragraaf Grondbeleid missen wij nog de analyse van het geheel van de informatie over het grondbeleid, zoals aanbevolen in onze brief van 18 mei 2012.

Ad 3 Verantwoordingsinformatie over personele uitgaven en inhuur externen

De paragraaf bedrijfsvoering is in de programmabegroting 2012 voor het eerst ingericht, analoog aan de beginselen uit de Nederlandse code voor goed openbaar bestuur van de rijksoverheid. Een belangrijk onderdeel uit die code is de doelgerichtheid en doelmatigheid.

Bij de weergave van onze brief van 18 mei 2012 in de paragraaf bedrijfsvoering is het goed om aan te tekenen, dat ons positieve oordeel over de structuur van de informatie betrekking had op het jaar 2011, toen deze stukken nog een andere indeling kenden. In deze brief hebben wij de aanbeveling herhaald om op het punt van bedrijfsvoering meer analyse materiaal en inzicht te geven. Het valt ons op dat in de begroting wordt vermeld dat in het najaar van 2011 de implementatie van de reorganisatie is geëvalueerd. Dat terwijl in het jaarverslag wordt gemeld dat is besloten geen evaluatie te houden, omdat bureaus hebben aangegeven dat een dergelijke evaluatie geen meerwaarde heeft. Nadere toelichting/informatie wordt hier node gemist.

De analyse, zoals die wordt gegeven bij de personele formatie, is niet de analyse die wij bedoelden. Waarom formatie op basis van payroll of inhuur wel kan worden meegenomen op begrotingsbasis en niet in de verantwoording, ontgaat ons. De benchmarkbenadering geeft geen inzicht in wat specifiek voor Lingewaard nodig is; wel een indicatie.

Voor het bepalen van de omvang van de organisatie is het in onze optiek noodzakelijk, dat de raad beschikt over de informatie om te kunnen kiezen uit doelen en resultaten, die bereikt moeten worden met daaraan gekoppelde formatie. Uit de verantwoording in programma 5 (Interne organisatie als klant) maken wij op, dat dit op het niveau van de teams ook de realiteit is. In de nieuwe begrotingsopzet is de mogelijkheid daartoe naar wij hopen en verwachten meer aanwezig. Overigens vertoont een vergelijking van begroting en verantwoording op het programma 5 helaas nog lacunes. Zo wordt er geen verantwoording gegeven of het doel is gehaald van een zodanige samenstelling van het personeelsbestand, zowel kwalitatief als kwantitatief, dat de vereiste taken op professionele wijze kunnen worden uitgevoerd.

De informatie over de inhuur van derden is aanzienlijk verbeterd. In onze onderzoeken uit 2009 en 2011 en in onze brief van 18 mei 2012 hebben wij de belangrijkste elementen voor deze analyse genoemd: aantallen, gemiddelde periode van inhuur, de kosten, zeer langdurige inhuur etc. en die zien wij terug. Wij missen echter nog de verklaring c.q. een conclusie bij het analyse materiaal, bijvoorbeeld op het punt van de aanzienlijke

inhuur op het vlak van management. Welke uitgangspunten en randvoorwaarden golden er voor deze inhuur en is daar aan voldaan? Of er via een payroll constructie of anderszins wordt ingehuurd, is niet zo relevant en of er binnen de limiet van 10% van het p-budget wordt gebleven is weliswaar belangrijk maar draagt evenmin veel bij aan het gewenste inzicht. Het mag immers ook minder. Om te voorkomen, dat de organisatie onder onaanvaardbare druk komt te staan, is het van belang dat de raad in staat wordt gesteld om integraal af te wegen en uit alternatieven keuzes te maken.

Actieplan aanbevelingen jaarrekening

Bij de behandeling van de jaarstukken over 2010 heeft de raad een motie aangenomen met als strekking om een plan van aanpak c.q. actieplan op te stellen voor de aanbevelingen van de accountant en rekenkamercommissie. Dat actieplan is opgesteld en heeft de aandacht van de auditcommissie. De auditcommissie heeft de volgende aandachtspunten benoemd, die voor de jaarrekening 2012 van belang zijn:

1. Kwantificeren van risico's.
2. Informatie over inhuur derden cfm. advies rekenkamercommissie over de jaarstukken 2011.
3. Hoger kwaliteitsniveau voor wat betreft grondexploitatie (komt ook in nieuwe nota grondbeleid).
4. Betere verschillenanalyses maken (meer dan cijfermatige opsomming).
5. Mutaties reserves beter verklaren.

Wij hebben gekeken of deze thema's en de overige thema's uit het actieplan in het kader van de jaarstukken aan bod zijn gekomen. Wij constateren dat dit het geval is. Er is een uitgebreide gekwantificeerde risico-inventarisatie opgenomen in het jaarverslag. Over de inhuur van derden en de grondexploitatie hebben wij hiervoor opmerkingen gemaakt. Gezien de veranderde opzet van de begroting is een vergelijking op het punt van verschillenanalyses niet te maken. We zien wel dat er in de jaarrekening uitgebreide toelichtingen worden gegeven en concluderen op basis daarvan dat er op dit punt aanmerkelijke verbetering is gerealiseerd. Mutaties in reserves zijn afzonderlijk van de voorzieningen toegelicht, hetgeen de leesbaarheid verbetert.

Over andere thema's uit het actieplan merken wij op dat het kredietbeheer aandacht krijgt op p. 87 e.v. in de jaarrekening. Over de paragraaf bedrijfsvoering hebben wij hiervoor al het een en ander opgemerkt. Het verbeteren van de informatiewaarde van de paragrafen, naast bedrijfsvoering onder meer ook de paragraaf verbonden partijen, is een continu proces. We verwachten dat de doorontwikkeling van de begroting ook op dit punt resultaten te zien zal geven. De accountant is in zijn verslag van bevindingen specifiek ingegaan op de paragraaf verbonden partijen. Het monitoren van bezuinigingen is eveneens een continu proces en vindt ook zijn weerslag in de onderscheiden tussentijdse rapportages. Het aanscherpen van de onderhoudsplannen heeft inmiddels zijn beslag gekregen, alhoewel deze plannen naar het oordeel van de accountant te ambitieus zijn in relatie tot de beschikbare middelen. Het gevraagde inzicht in garantstellingen is opgenomen op p. 99 van de jaarrekening. Onze opmerkingen over indicatoren bij doelen en prestaties zullen, naar wij verwachten, betrokken worden bij de doorontwikkeling van de begroting. Onze aanbeveling om de financiële aspecten van de WMO op te nemen in de betreffende paragraaf is achterhaald, omdat de betreffende paragraaf in de begroting 2012 is komen te vervallen.

In het algemeen zien we, dat de dynamiek in de verschillende thema's in het actieplan zodanig is, dat ze doorlopend de aandacht vragen. Dit geldt bijvoorbeeld voor het risicomanagement, de grondexploitatie en de interne controles, voorafgaand aan de controle van de jaarrekening. Ten aanzien van het actieplan merken wij nog op dat het in onze ogen doelmatig is dat wij onze eigen aanbevelingen monitoren. Wij zullen dit in de Auditcommissie aan de orde stellen.

Tenslotte

Tot slot zijn er nog twee zaken die ons bij de bestudering van deze Jaarstukken zijn opgevallen en die met elkaar samenhangen. Enerzijds is dat de constatering van het college dat er sprake is van een krappe omvang van het personeelsbestand (p. 2 Aanbiedingsbrief). Dit gegeven bereikt ons ook bijna elke vergadering van de Auditcommissie. Anderzijds constateren wij dat de omvang van de huidige P&C-documenten bijna maximaal is. Door de omvang van de informatie en het verspreid staan op diverse plekken wordt het moeilijk voor de raad om snel inzicht te krijgen. Ook ontbreekt het inzicht in trendmatige ontwikkelingen omdat vergelijkingen met vorige jaren niet eenvoudig te maken te zijn. Het is de taak van het college om de raad door eenduidige informatie in staat te stellen goede besluiten te nemen en verantwoording en controle mogelijk te maken. Steeds meer gemeenten gaan daarom over tot het indikken van de P&C documenten door middel van bijv. een LEAN-traject. Zo'n methodiek draagt er toe bij dat gemeenteraden meer gerichte en compactere sturingsinformatie krijgen dat bovendien met minder fte's kan worden opgesteld. Een LEAN-traject is daarmee gericht op verbetering van de doelmatigheid, vergroting van de kwaliteit van de P&C documenten en daarmee het vergroten van het sturingspotentieel van de raad. Van belang is wel dat raad, college en ambtelijke organisatie aan de voorkant het er over eens worden wat dan de belangrijkste behoeften zijn die bediend moeten worden. In andere gemeenten werkt zo'n benadering vaak ook als een interventie op de organisatiecultuur, waarbij een meer zakelijke (afspraak is afspraak) en vraaggestuurde manier van werken wordt bevorderd. Voor de raad kan dat er toe leiden dat bijvoorbeeld de jaarrekening eerder in het jaar wordt aangeboden.

Daarmee wordt bereikt dat er meer accent komt op te liggen op de noodzakelijke verantwoording waarna vervolgens weer de blik op de toekomst wordt gericht.

Gelet op de door het college geconstateerde situatie zou dit onzerzijds een suggestie voor oplossing kunnen zijn.

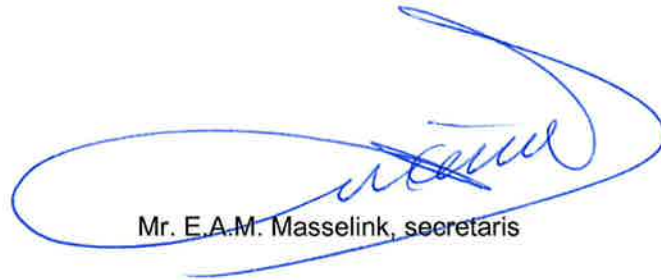
Wederhoor

Wij hebben onze bevindingen over de jaarstukken in een bestuurlijk wederhoor besproken met wethouder Dolmans als vertegenwoordiger van het College van Burgemeester en Wethouders op 3 juni jl. De wethouder geeft namens het College aan zich in de constatering van de rekenkamercommissie te kunnen vinden. Met betrekking tot de passage over het LEAN organiseren is zijn nuancering dat het eerst nodig is de kwaliteit van de informatievoorziening op orde te krijgen alvorens een doelmatigheidsslag, conform bijv. het LEAN-mechanisme, te kunnen maken. De volgtijdelijkheid in het verbeterproces moet, aldus wethouder Dolmans, goed in acht worden genomen.

Met vriendelijke groet,
namens de rekenkamercommissie,

Dr. G.H. Hagelstein, voorzitter

Mr. E.A.M. Masselink, secretaris